5.5.1 Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obor Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Dějepis se vyučuje až na druhém stupni ZŠ, rámcově navazuje na některá témata zařazená na prvním stupni do předmětu Vlastivěda. V každém ročníku druhého stupně má předmět časovou dotaci dvě hodiny týdně. Výuka probíhá většinou ve třídách, žáci se nedělí do skupin, nedílnou součástí výuky jsou i exkurze a projektová vyučování v souvislosti s probíranými tématy, událostmi. Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou s ohledem na probírané učivo začleněny okruhy průřezových témat Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Výchova demokratického občana, Osobnostní a sociální výchova a Mediální výchova.

Týdenní časová dotace v ročnících											
1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**1. stupeň celkem**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**	**2. stupeň celkem**	**Celkem**
0	0	0	0	0	0	2	2	2	2	8	8

Výchovné a vzdělávací strategie

V předmětu Dějepis využívají učitelé pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména tyto strategie:

Kompetence k učení

- podporujeme rozvoj tvořivého myšlení,
- vedeme žáky k práci s různými informačními zdroji,

- vytváříme vzdělávací příležitosti (projektová vyučování, exkurze),
- používáme formy a metody práce, které žáky aktivizují.

Kompetence k řešení problémů

- volíme problémové úkoly,
- organizujeme projekty,
- uplatňujeme týmovou práci,
- spolupracujeme s různými kulturními a vzdělávacími organizacemi.

Kompetence komunikativní

- umožňujeme využívání informačních technologií, podporujeme kladný přístup k literatuře; učíme žáky vyhledávat, třídit a analyzovat informace,
- zařazujeme diskuse, besedy, vlastní prezentace, skupinovou práci,
- vysvětlujeme žákům etická a morální pravidla při komunikaci,
- zařazujeme tvořivou dramatiku a činnostní učení.

Kompetence sociální a personální

- umožňujeme žákům chovat se asertivně,
- organizujeme společné akce tříd i celoškolní projekty, vedeme žáky k vzájemnému poznávání se a toleranci,
- zařazujeme do výuky řešení problémů a situací, během nichž se žáci učí argumentovat, posilovat správné postoje a prezentovat je.

Kompetence občanské

- pomáháme pochopit důležitost solidarity a tolerance ve společnosti,
- učíme rozpoznat netolerantní, rasistické a extremistické projevy a zaujmout k nim nesouhlasný postoj,
- učíme žáky chránit kulturní a přírodní památky.

Kompetence digitální

- zařazujeme do výuky běžně používaná digitální zařízení, aplikace, žák je využívá při učení i při zapojení do výuky,
- učíme žáka vyhledávat, kriticky posuzovat, sdílet data, informace a digitální obsah, porovnávat prameny, podklady, seznamovat se s možnostmi, které nabízí digitální technika,
- umožňujeme vytvářet prezentace, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků,
- ukazujeme, že za pomoci digitální techniky si žák může usnadnit práci, zefektivnit či zjednodušit pracovní postup, získat informace a historické podklady různého charakteru (video, zvuk, text, mapy, grafy atd.),

- učíme žáky etickému jednání v online světě, komunikaci a sdílení informací, poznávání nových technologií - v čem jsou bezpečné, v čem hrozí případné nebezpečí - např. vytvoření dezinformace, zkreslování historických faktů, vytváření kultu osobnosti, režimu „na objednávku“.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost Vyučovací předmět: Dějepis				
Očekávané výstupy z RVP ZV	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy***	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření**
6. ročník				
Člověk v dějinách				
D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků	**žák:** - uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných znalostí	**Význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách, historické prameny**	**OSV1** - cvičení smyslového vnímání, dovednosti zapamatování; dovednosti pro učení a studium **EV3** - ochrana kulturních památek **EV4** - naše obec – kultura obce **MV1** - rozlišování subjektivních prvků ve sdělení od informativních, chápání podstaty sdělení ***M*** *- časová přímka* ***Vo*** *- instituce*	**D-9-1-01p** chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti
D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	**žák:** - uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány			
D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	**žák:** - se orientuje na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	**Historický čas a prostor**		

Počátky lidské společnosti				
D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	**žák:** - charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	**Člověk a lidská společnost v pravěku** **Doba kamenná, bronzová, železná**	***Vv*** *- primitivní umění* ***Vo*** *- role muže a ženy* ***P*** *- zemědělství, přírodní podmínky; evoluční teorie* ***Z*** *- hospodářství, vliv přírodních podmínek; nálezy na našem území* **OSV1** - dovednosti zapamatování; dovednosti pro učení a studium **OSV8** - komunikace v různých situacích (informování, vysvětlování, argumentace, diskuse o učivu) **VDO2** - lidská práva a povinnosti dnes a dříve; život ve společnosti dříve a dnes **VMEGS1** - místa a artefakty v blízkém okolí **VMEGS3** - kořeny a zdroje evropské civilizace, mezníky evropské historie **MKV2** - lidské vztahy, vztahy mezi kulturami **MKV3** - etnický původ **MKV4** - multikulturalita, vzájemné obohacování kultur	**D-9-2-01p** rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí **D-9-2-01p** podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty
D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	**žák:** - objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost			

			EV2 - základní podmínky života, zdroj výživy; podmínky pro zemědělství; vliv energetických zdrojů na rozvoj společnosti **EV3** - lidské aktivity (zemědělství, průmysl, doprava) a jejich vliv na životní prostředí; změny v krajině, krajina dříve a dnes; ochrana přírody a kulturních památek **EV4** - nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi)	
Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury				
D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	**žák:** - rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	**Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz** **Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína** **Antické Řecko a Řím** **Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím** **Doba bronzová, železná, Keltové**	***Vo*** *- nejstarší státy, písmo, komunikace, první zákoníky, formy státu (Řecko a Řím); náboženství* ***Vv*** *- nejstarší stát - kultura, antické divadlo a kultura* ***Čj*** *- římské císařství (jazyky, mytologie); Staré řecké báje a pověsti* ***Z*** *- nejstarší státy, divy antického světa; přírodní podmínky ovlivňující rozvoj starověké civilizace*	**D-9-3-01p** uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států
D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	**žák:** - uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví			
D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství	**žák:** - demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky a zrod křesťanství			**D-9-3-03**p popíše život v době nejstarších civilizací

D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	**žák:** - porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie		***M, F*** *- věda v nejstarších státech, jednoduché stroje* ***Tv*** *- olympiáda* ***Inf*** *- vyhledávání informací* **OSV1** - dovednosti zapamatování; dovednosti pro učení a studium **OSV8** - komunikace v různých situacích (informování, vysvětlování, argumentace, diskuse o učivu) **VDO2** - lidská práva a povinnosti dnes a dříve; život ve společnosti dříve a dnes **VDO3** - formy vlády dříve a dnes **VMEGS1** - místa a artefakty v blízkém okolí **VMEGS2** - naše vlast a Evropa, život Evropanů **VMEGS3** - kořeny a zdroje evropské civilizace, mezníky evropské historie **MKV2** - lidské vztahy, vztahy mezi kulturami **MKV3** - etnický původ **MKV4** - multikulturalita, vzájemné obohacování kultur **EV2** - základní podmínky života, zdroj výživy; podmínky pro	**D-9-3-04p** popíše život v době nejstarších civilizací

			zemědělství; vliv energetických zdrojů na rozvoj společnosti **EV3** - lidské aktivity (zemědělství, průmysl, doprava) a jejich vliv na životní prostředí; změny v krajině, krajina dříve a dnes; ochrana přírody a kulturních památek **EV4** - nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi)	

7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Křesťanství a středověká Evropa				
D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku	**žák:** - popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a	**Nový etnický obraz Evropy** **Utváření států ve východoevropském, západoevropském kulturním**	***Vo*** *- nové státy,náboženství, český stát (světci, tradice, křesťanství, rytířská kultura)*	

států	vzniku států	**okruhu, jejich specifický vývoj** **Islám a islámské říše ovlivňující Evropu** **Raný středověk** **Franská říše, Byzantská říše** **Slované** **Arabové a islám** **Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě** **Křesťanství, papežství** **Císařství, křížové výpravy** **Struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev** **Kultura středověké společnosti** (románské a gotické umění a vzdělanost) **Přemyslovci** **Vikingové** **Anglie, Francie, střední Evropa** **Stoletá válka**	***Z*** *- vznik nové Evropy; orientace na mapě; zámořské objevy* ***P, Z*** *- Přemyslovci (kolonizace, ráz krajiny)* ***VV*** *- Byzanc (kultura, mozaiky), kultura románská, gotická, architektura; rytíř* ***Čj*** *- Slované, Velká Morava (staroslovienština, středověká literatura)* **OSV1** - dovednosti zapamatování; dovednosti pro učení a studium **OSV7** - lidská práva jako regulativ vztahů (porovnání historie a dnes) **OSV8** - komunikace v různých situacích (informování, vysvětlování, argumentace, diskuse o učivu) **OSV10** - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu; řešení problémů a rozhodování **OSV11** - analýza vlastních a cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí (dříve a dnes)	
D-9-4-02 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	**žák:** - objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech			**D-9-4-02p** uvede první státní útvary na našem území **D-9-4-02p** uvede základní informace z období počátků českého státu
D-9-4-03 vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí	**žák:** - vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí			**D-9-4-03p** popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti **D-9-4-03p** charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí
D-9-4-04 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	**žák:** - ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury			**D-9-4-04p** rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské **D-9-4-04p** uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu

		Lucemburkové	**VDO2** - lidská práva a povinnosti dnes a dříve; život ve společnosti dříve a dnes **VDO3** - možnosti člověka podílet se na politickém životě dříve a dnes **VDO4** - formy vlády a způsoby rozhodování dříve a dnes; ústava, zákony **VMEGS1** - místa a artefakty v blízkém okolí; naši sousedé v Evropě **VMEGS2** - život Evropanů dříve a dnes; změny evropské krajiny vzhledem k vývoji společnosti **VMEGS3** - kořeny a zdroje evropské civilizace, mezníky evropské historie **MKV2** - lidské vztahy, vztahy mezi kulturami **MKV3** - etnický původ; etnické a kulturní skupiny žijící na našem území **MKV4** - multikulturalita, vzájemné obohacování kultur; vstřícný postoj k odlišnostem **MKV5** - lidská práva, základní dokumenty **EV2** - základní podmínky života, zdroj výživy; podmínky pro	

			zemědělství; vliv energetických zdrojů na rozvoj společnosti **EV3** - lidské aktivity (zemědělství, průmysl, doprava) a jejich vliv na životní prostředí; změny v krajině, krajina dříve a dnes; ochrana přírody a kulturních památek **EV4** - nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi)	
Objevy a dobývání. Počátky nové doby				
D-9-5-01 vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve	**žák:** - vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve	**Renesance, humanismus** **Husitství, reformace a jejich šíření Evropou** **Zámořské objevy a počátky dobývání světa** **Český stát a mocnosti v 15.–16.století** **Jan Hus, Jiří z Poděbrad** **Vznik španělského království** **Jagellonci** **Rozkvět výroby a obchodu**	***Vo*** *- husitství, Jiří z Poděbrad, renesance, reformace - náboženská pravidla* ***Vv*** *- renesance, Rudolfínská doba* ***Čj*** *- Jan Hus* ***Z*** *- husitství (místa střetů,zámořské objevy)* ***Př*** *- zámořské objevy* ***F, Ch*** *- Rudolfínská doba (astronomie, astrologie, alchymie)* ***Hv*** *- renesance, česká kultura v 16. století*	
D-9-5-02 vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	**žák:** - vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život			
D-9-5-03 popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	**žák:** - popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky			**D-9-5-03p** popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu
D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho	**žák:** - objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy			**D-9-5-04p** uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období

postavení uvnitř habsburské monarchie	a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	**Protireformace** **Nástup Habsburků - Rudolfinská doba** **Odpor proti Habsburkům**	**OSV1** - dovednosti zapamatování; dovednosti pro učení a studium **OSV2** - sebepoznání a sebepojetí v porovnání s antickým ideálem člověka **OSV7** - lidská práva jako regulativ vztahů (porovnání historie a dnes) **OSV8** - komunikace v různých situacích (informování, vysvětlování, argumentace, diskuse o učivu) **OSV10** - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu; řešení problémů a rozhodování **OSV11** - analýza vlastních a cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí (dříve a dnes) **VDO2** - lidská práva a povinnosti dnes a dříve; život ve společnosti dříve a dnes **VDO3** - možnosti člověka podílet se na politickém životě dříve a dnes **VDO4** - formy vlády a způsoby rozhodování dříve a dnes; ústava, zákony	**D-9-5-04p** pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku

			VMEGS1 - místa a artefakty v blízkém okolí; naši sousedé v Evropě **VMEGS2** - život Evropanů dříve a dnes; změny evropské krajiny vzhledem k vývoji společnosti **VMEGS3** - kořeny a zdroje evropské civilizace, mezníky evropské historie **MKV2** - lidské vztahy, vztahy mezi kulturami **MKV3** - etnický původ; etnické a kulturní skupiny žijící na našem území **MKV4** - multikulturalita, vzájemné obohacování kultur (i v návaznosti na zámořské objevy); vstřícný postoj k odlišnostem **MKV5** - lidská práva, základní dokumenty **EV2** - základní podmínky života, zdroj výživy; podmínky pro zemědělství; vliv energetických zdrojů na rozvoj společnosti **EV3** - lidské aktivity a jejich vliv na životní prostředí; průmyslová revoluce a demografický vývoj; změny v krajině, krajina dříve a dnes; ochrana přírody a kulturních památek	

Počátky nové doby				
D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	**žák:** - objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	**Český stát a velmoci v 17.–18.století** **Barokní kultura a osvícenství** **Třicetiletá válka** **Vývoj českých zemí po třicetileté válce** **Hospodářský rozvoj Anglie** (Alžběta I.) **Francie v době Ludvíka XIV.** **J. A. Komenský**	***Vo*** *- J. A. Komenský, anglická revoluce, osvícenství* ***Vv*** *- barokní umění a architektura* ***Hv*** *- barokní hudba* ***Čj*** *- Komenský, osvícenství* ***Z*** *- třicetiletá válka, Komenský, Alžběta a zámořský obchod* ***P*** *- osvícenství (návrat k přírodě)* **OSV1** - dovednosti zapamatování; dovednosti pro učení a studium **OSV7** - lidská práva jako regulativ vztahů (porovnání historie a dnes) **OSV8** - komunikace v různých situacích (informování, vysvětlování, argumentace, diskuse o učivu) **OSV10** - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu **OSV11** - analýza vlastních a cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí (dříve a dnes)	**D-9-5-05p** uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období **D-9-5-05p** pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku
D-9-5-06 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných památek	**žák:** - rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných památek			

			VDO2 - lidská práva a povinnosti dnes a dříve; život ve společnosti dříve a dnes **VDO3** - možnosti člověka podílet se na politickém životě dříve a dnes **VDO4** - formy vlády a způsoby rozhodování dříve a dnes; ústava, zákony **VMEGS1** - místa a artefakty v blízkém okolí; naši sousedé v Evropě **VMEGS2** - život Evropanů dříve a dnes; změny evropské krajiny vzhledem k vývoji společnosti **VMEGS3** - kořeny a zdroje evropské civilizace, mezníky evropské historie **MKV2** - lidské vztahy, vztahy mezi kulturami **MKV3** - etnický původ; etnické a kulturní skupiny žijící na našem území **MKV4** - multikulturalita, vzájemné obohacování kultur; vstřícný postoj k odlišnostem **MKV5** - lidská práva, základní dokumenty **EV2** - základní podmínky života, zdroj výživy; podmínky pro	

			zemědělství; vliv energetických zdrojů na rozvoj společnosti **EV3** - lidské aktivity (zemědělství, průmysl, doprava) a jejich vliv na životní prostředí; změny v krajině, krajina dříve a dnes; ochrana přírody a kulturních památek **EV4** - nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi)	

8. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Modernizace společnosti				
D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	**žák:** - vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	**Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět** **Vláda Marie Terezie a Josefa II.** **Klasicismus, romantismus, empír** **Vznik USA**	***Vo*** *- reformy MT a Josefa II., revoluce, Napoleon a jeho osobnost, národní hnutí, rok 1848, problém otroctví, politika, svět na přelomu 19. a 20. století* ***Vv*** *- kultura* ***Hv*** *- národní obrození, kultura*	
D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce	**žák:** - objasní souvislost mezi událostmi francouzské			

a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě	revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě	**Industrializace a její důsledky pro společnost, sociální otázka - 1. fáze průmyslové revoluce** **Národní hnutí velkých a malých národů, utváření novodobého českého národa** **Revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů** **Kolonialismus** **Rok 1848**	***Čj*** *- národní obrození, literatura 19. století* ***Nj*** *- národní obrození, sjednocení Německa* ***Z*** *- Napoleon a Evropa, sjednocení Itálie, Německa, Rakousko-Uhersko, kolonie* ***F, M*** *- významní vědci, vynálezy, parní stroj* ***P*** *- kolonie (suroviny)* **OSV1** - dovednosti zapamatování; dovednosti pro učení a studium **OSV7** - lidská práva jako regulativ vztahů (porovnání historie a dnes) **OSV8** - komunikace v různých situacích (informování, vysvětlování, argumentace, diskuse o učivu) **OSV10** - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu; řešení problémů a rozhodování **OSV11** - analýza vlastních a cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí (dříve a dnes)	
D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	**žák:** - porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů			**D-9-6-03p** uvede základní historické události v naší zemi v 19. století **D-9-6-03p** vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století
D-9-6-04 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	**žák:** - vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií			

			VDO2 - lidská práva a povinnosti dnes a dříve; život ve společnosti dříve a dnes **VDO3** - možnosti člověka podílet se na politickém životě dříve a dnes **VDO4** - formy vlády a způsoby rozhodování dříve a dnes; ústava, zákony **VMEGS1** - místa a artefakty v blízkém okolí; naši sousedé v Evropě **VMEGS2** - život Evropanů dříve a dnes; změny evropské krajiny vzhledem k vývoji společnosti **VMEGS3** - kořeny a zdroje evropské civilizace, mezníky evropské historie **MKV2** - lidské vztahy, vztahy mezi kulturami **MKV3** - etnický původ; etnické a kulturní skupiny žijící na našem území **MKV4** - multikulturalita, vzájemné obohacování kultur; vstřícný postoj k odlišnostem **MKV5** - lidská práva, základní dokumenty **EV2** - základní podmínky života, zdroj výživy; podmínky pro	

			zemědělství; vliv energetických zdrojů na rozvoj společnosti **EV3** - lidské aktivity (zemědělství, průmysl, doprava) a jejich vliv na životní prostředí; změny v krajině, krajina dříve a dnes; ochrana přírody a kulturních památek **EV4** - nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi) **MV5** - vliv médií na společnost a politický život	

9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Moderní doba				
D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	**žák:** - na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	**První světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky** **Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě, vznik Československa a jeho hospodářsko politický vývoj, sociální a národnostní**	***Vo*** *- vznik Československa, konference v Paříži, vznik OSN, totalitní systémy, hospodářská krize, 2. světová válka, odboj, holocaust* ***Vv*** *- kultura*	**D-9-7-01p** uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války **D-9-7-01p** uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky

D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	**žák:** - rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	**problémy** **Mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech, totalitní systémy** (komunismus, fašismus, nacismus) **Důsledky pro Československo a svět** **Druhá světová válka** (holocaust, situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj, politické, mocenské a ekonomické důsledky války) **Ruské revoluce a Rasputin** **Mnichov a Protektorát**	***Čj*** *- 1. světová válka, vznik Československa, 2. světová válka; Osudy dobrého vojáka Švejka* ***Z*** *- 1. světová válka, vznik 2. světové války, holocaust* ***F, Ch*** *- světové války (technologie, zbraně, bojové plyny)* ***Čj*** *- Osvobozené divadlo* **OSV1** - dovednosti zapamatování; dovednosti pro učení a studium **OSV7** - lidská práva jako regulativ vztahů (porovnání historie a dnes) **OSV8** - komunikace v různých situacích (informování, vysvětlování, argumentace, diskuse o učivu) **OSV10** - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu; řešení problémů a rozhodování **OSV11** - analýza vlastních a cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí (dříve a dnes) **VDO2** - lidská práva a povinnosti dnes a dříve; život ve společnosti dříve a dnes	
D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	**žák:** - charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu			**D-9-7-03p** uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války
D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	**žák:** - na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv			**D-9-7-04p** uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války
D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	**žák:** - zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí			**D-9-7-05p** uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky

			VDO3 - možnosti člověka podílet se na politickém životě dříve a dnes **VDO4** - formy vlády a způsoby rozhodování dříve a dnes; ústava, zákony **VMEGS1** - místa a artefakty v blízkém okolí; naši sousedé v Evropě **VMEGS2** - život Evropanů dříve a dnes; změny evropské krajiny vzhledem k vývoji společnosti **VMEGS3** - kořeny a zdroje evropské civilizace, mezníky evropské historie **MKV2** - lidské vztahy, vztahy mezi kulturami **MKV3** - etnický původ; etnické a kulturní skupiny žijící na našem území **MKV4** - multikulturalita, vzájemné obohacování kultur; vstřícný postoj k odlišnostem **MKV5** - lidská práva, základní dokumenty **EV2** - základní podmínky života, zdroj výživy; podmínky pro zemědělství; vliv energetických zdrojů na rozvoj společnosti **EV3** - lidské aktivity (zemědělství, průmysl, doprava)	

			a jejich vliv na životní prostředí; změny v krajině, krajina dříve a dnes; ochrana přírody a kulturních památek **EV4** - nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi) **MV5** - vliv médií na společnost a politický život	
Rozdělený a integrující se svět				
D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	**žák:** - vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	**Studená válka** (rozdělení světa do vojenských bloků bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků) **Vnitřní situace v zemích východního bloku** **Československo od roku 1945 do r.1989, vznik České republiky** **Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět** **Problémy současnosti** **Věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje, sport a zábava**	***Vo*** *- rozdělený svět, studená válka, koloniální systém, arabsko-izraelský konflikt, Československo, 1945–68, totalita, Charta 77, normalizace, sametová revoluce* ***Vv*** *- kultura, film* ***Čj*** *- válka v literatuře a filmu* ***Z*** *- studená válka, rozpad koloniálního systému, arabsko-izraelský konflikt, svět* ***F, Ch*** *- věda ve 2. pol. 20. stol.* **OSV1** - dovednosti zapamatování; dovednosti pro učení a studium	**D-9-8-01p** popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě
D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	**žák:** - vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce			**D-9-8-02p** popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě
D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí	**žák:** - posoudí postavení rozvojových zemí			
D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa	**žák:** - prokáže základní orientaci v problémech současného světa			**D-9-8-04p** chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti

			OSV7 - lidská práva jako regulativ vztahů (porovnání historie a dnes) **OSV8** - komunikace v různých situacích (informování, vysvětlování, argumentace, diskuse o učivu) **OSV10** - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu; řešení problémů a rozhodování **OSV11** - analýza vlastních a cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí (dříve a dnes) **VDO2** - lidská práva a povinnosti dnes a dříve; život ve společnosti dříve a dnes **VDO3** - možnosti člověka podílet se na politickém životě dříve a dnes **VDO4** - formy vlády a způsoby rozhodování dříve a dnes; ústava, zákony **VMEGS1** - místa a artefakty v blízkém okolí; naši sousedé v Evropě **VMEGS2** - život Evropanů dříve a dnes; změny evropské krajiny vzhledem k vývoji společnosti	

			VMEGS3 - kořeny a zdroje evropské civilizace, mezníky evropské historie **MKV2** - lidské vztahy, vztahy mezi kulturami **MKV3** - etnický původ; etnické a kulturní skupiny žijící na našem území **MKV4** - multikulturalita, vzájemné obohacování kultur; vstřícný postoj k odlišnostem **MKV5** - lidská práva, základní dokumenty **EV2** - základní podmínky života, zdroj výživy; podmínky pro zemědělství; vliv energetických zdrojů na rozvoj společnosti **EV3** - lidské aktivity (zemědělství, průmysl, doprava) a jejich vliv na životní prostředí; změny v krajině, krajina dříve a dnes; ochrana přírody a kulturních památek **EV4** - nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi) **MV5** - vliv médií na společnost a politický život	